

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike — Inerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inerati petih vrst Din 4.—, Popusti po dogovoru, ineratni davek posebej — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.—, Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Na poti k sporazumu velesil:

Osnove novega dogovora med Anglijo in Italijo

Italija se mora popolnoma umakniti iz Španije, Anglija pa bo izposlovala priznanje italijanskega imperija pri Društvu narodov — Priznanje obojestranskih interesov na Sredozemskem morju

LONDON, 6. aprila. br. Diplomatski sodnik »Evening Standard« doznava iz verodostojnega vira, da obsega angleško-italijanski sporazum, ki bo podpisan bržkone 15. aprila v Londonu, naslednjih 12 točk:

Italija in Anglija potrdita znova džentlmenški dogovor iz l. 1937, pri čemer priznava Anglija italijanske življenjske interese na Sredozemskem morju, Italija s svoje strani pa interese Anglije in britanskega imperija na ohranitvi zvez skozi Sredozemsko morje.

Obe vladi se zavezuje, da ne bosta gradili v Sredozemskem in Rdečem morju nobenih novih utrd, ne da bi o tem druga drugo prej obvestili. Obstoj utrd in oporišč ostanejo nespremenjeni.

Neovirana plovba skozi Sueški prekop za trgovske in vojne ladje v miru in vojni ostane skladno z mednarodnim sporazumom iz l. 1885 pod vsemi pogoji zagotovljena.

4. Italijanske posadke v Libiji se bodo po uveljavljanju te pogodbe postopno zmanjšale na prvotno mirovno stanje.

5. Ta dogovor stopi v veljavo v trenutku, ko bo Italija dejansko umaknila iz Španije vse svoje čete in odstranila tudi vse svoje vojno gradivo, ki ga je nakopičila v Španiji.

6. Anglija in Italija svačeno izjavljata, da nimata nobenih teritorialnih aspiracij na španskem ozemlju v Evropi in Afriki.

7. Angleška vlada se zavezuje, da bo ob prvi priliki predlagala svetu Društva narodov, naj se razreši vse članice Društva narodov obveznosti, da ne priznajo italijanskega imperija.

8. Končna določitev mej med Abesinijo in angleškimi kolonijami naj se izvede čim prej in naj se v to svrhu takoj imenuje posebna mešana komisija.

9. Obe državi potrdita svojo pogodbo iz l. 1927 glede status quo arabskih držav vzhodno od Rdečega morja.

10. Italija priznava v smislu te pogodbe angleško nadoblast nad Adenom.

11. Angleška vlada se zavezuje, da bo pri morebitni izpremembi mandatskega statusa v Palestini upoštevala interese Italije.

12. Italija je pripravljena istočasno s podpisom te pogodbe pristopiti k pomorskemu sporazumu iz l. 1936 z naknadnimi dogovori vred.

Direktor vzhodnoevropskega oddelka zunanjega ministrstva Imgram bo prihodnje dni odpotoval v Rim, kjer bo sodeloval pri zaključni redakciji angleško-italijanskega sporazuma.

RIM, 6. aprila. Grof Ciano in lord Perth sta našla kompromisno obliko za dokončno priznanje italijanskega kolonialnega imperija. Po tej formuli naj bi svet Društva narodov, ki bo imel svoje redno zasedanje meseca maja, prepustil članicam Društva narodov, da se svobodno odločijo glede priznanja abesinske aneksije. Angli-

ja bo po informacijah iz dobro poučenih krogov v tej stvari zavzela stališče, ki bo zadovoljivo za Italijo.

Dosežen je tudi končni sporazum glede angleških interesov v vzhodni Afriki. Po tem sporazumu bo treba v najkrajšem času urediti: 1. vprašanje angleške trgovske postaje v Gambelii na sudanski meji, 2. popraviti sudanske meje, 3. korigirati tudi meje med Abesinijo in Kenijo, 4. konkretno rešiti vprašanje tanskih voda in pašnih pravic v obmejnem ozemlju, ter 5. urediti promet med Abesinijo in britansko Somalijo. V to svrhu bodo po doseženem sporazumu imenovane posebne mešane komisije, ki bodo v določenem roku uredile ta vprašanja.

Po informacijah »Evening Newsa« pa sredozemski pakt sploh ne bo sklenjen, preden se ne bo pričel umik tujih protovojlov iz Španije. To je Chamberlain označil za bistven pogoj, po katerem je Anglija pripravljena na končno ureditev svojih odnosov z Italijo.

Blumovi predlogi pred parlamentom

Razprava v poslanski zbornici je trajala globoko v noč in se danes nadaljuje

PARIZ, 6. aprila. o. Notranjopolitični položaj v Franciji je vedno bolj napet. Kljub stoletnemu miru, ki ga kaže Blum, se v parlamentarnih krogih kažejo konture nove vladne krize. Flandin je v svoji desničarski opoziciji z vso verno na delu, da izpodkoplje sedanji režim in izsili vladno nacionalno unijo. Kako resen je položaj, kaže tudi apel, ki ga je štiri maršal Petain poslal vsem francoskim rezervnim oficirjem in v katerem pravi, da je nastopil čas, ko mora Francija pokazati svoje edinstvo.

Med tem so se pripravile za novo borbo v parlamentu naglo razvile radikali, so se posvetovali do ranega jutra. Nato je prišel o Blumovih finančnih načrtih razpravljati finančni odbor poslanske zbornice. Tako v parlamentarni frakciji radikalno socialistične stranke kakor v finančnem odboru zbornice so Blumovi načrti za enkrat prodrli čez vso malo večino. Vse pa kaže, da se bo Blum usodno spopadel s spet v senatu, kjer s svojimi finančnimi načrti v celoti po zatrevanju vseh dobro poučenih parlamentarnih krogov nikakor ne bo prodrl.

Na seji radikalnega vodstva so radikalni ministri glasovali za načrte samo Daladier je bil proti njim. Na seji radikalne poslanske frakcije so bili Blumovi načrti podprti ostri kritiki. Predsedem so se radikalni socialisti izražali proti uvedbi valutne kontrole in obdavčenju kapitala.

Debatna v poslanski zbornici

Razprava o finančnih predlogih vlade v poslanski zbornici se je začela včeraj popoldne in je trajala s kratkim predskokom vse do polnoči, ko je bila seja prekinjena in se je nadaljevala danes dopoldne. Debatna je zelo voharna. Opozicija ostro kritizira Blumovo vladno in njene predloge ter ji odreja sposobnosti za ozdravljenje francoskih financ in francoskega gospodarstva. Vsi opozicijski govorniki se zavzemajo za vladno nacionalno unijo, v kateri naj bi bile zastopane vse stranke. Med sejo je ponovno prišlo do spopadov med desnico in levico, tako da so morali sejo večkrat prekiniti. Opaža se, da so radikali zelo rezervirani. Vodstvo radikalne stranke je pustilo po-

slancem svobodne roke, tako da lahko glasujejo tudi proti vladnim predlogom ali se glasovanja vzdrže. Kljub temu smatrajo, da bo poslanska zbornica z neznatno večino odobrila vladne predloge, prepuščajoč odločitev senatu.

Grožnja senatu

Kljub temu pa je vladalo v političnih krogih pesimistično razpoloženje. V parlamentu je večina prepričana, da je vlada tik pred padcem. V senatu ima Blum že izza časa svoje prve vlade ljudske fronte nepopustljive nasprotnike. Morda bo senat pristal na posamezna poglavja in določbe Blumovih načrtov, nikakor pa ni pričakovati, da bi jih sprejel v celoti. Te ovire priznava tudi današnji »Populaire«, ki ugotavlja, da lahko rešijo v senatu samo radikali. List ugotavlja v svojem uvodniku, da je senat vobče največja ovira za francoski notranji politični razvoj. Prihke bi se v Franciji razvijale mnogo hitreje in vse bi se lahko lažje uredilo, če se senat ne bi tako trmoglavo upiral Blumovim reformam. Na koncu poudarja list, da bodo socialisti in komunisti nazadnje prisiljeni misliti na razpust senata, če ne bo opustil svoje dotedanje politike.

Desničarji za vladno nacionalno unijo

V ostalem objavljajo listi danes mnogo izjav in mnenj raznih političnih prvakov. Veliko pozornost je vzbudila izjava voditelja desničarske opozicije in bivšega ministrskega predsednika Flandina, ki je poudaril, da bi pomenila izvedba Blumovih načrtov zločin nad javnim kreditom v Franciji. Ko bo Francija dobila svoj pravi nacionalni režim, bo treba misliti na to, kako naj se ljudje s takimi načrti postavijo pred sodišče, ker očitno hočejo upropasti javni kredit. Tudi zveza francoskih hranilnic je izšla oster proti Blumovim načrtom. Zahtevala je, naj Blum preneha s svojo finančno demagogijo, katere končni namen je pomagati le enemu razredu, pa čeprav bi se zaradi tega upropastili vsi ostali.

Tortosa še ni padla

Republikanci so vrgli frankovce več kilometrov daleč nazaj in odločno branijo zvezo med Valencijo in Barcelono

Barcelona, 6. aprila. br. Vojno ministrstvo je izdalo komuniké, v katerem demantira iz Francovega tabora razširjene vesti o padcu Tortose. Frankovci so res včeraj prodrli vse do mesta, kjer so se razvile krvave borbe. Toda pozno zvečer se je republikanec poselel, da so vrgli frankovce nazaj in jih pognali 5 km daleč nazaj od mesta, tako da se razvijajo sedaj boji daleč za mestom. Republikanci so vrgli na to fronto vsa razpoložljiva ojačenja, ker bi bil padec Tortose katastrofalnega pomena. S tem bi bila definitivno presečena zveza med Valencijo in Barcelono. Zaenkrat pa je ta zveza še v redu in se po obalni cesti neprestano vale dolge avtomobilske kolone, ki dovažajo vojaštvo, živila in municijo. Frankovci so vrgli pred Tortoso pet svojih in dve italijanski diviziji, ki imajo nalog, naj za vsako ceno zavzamejo Tortoso in prodrjejo do morske obale. Razvijajo se najhujše borbe, v katerih na obeh straneh uporabljajo vsa razpoložljiva voj-

na sredstva. Posebno letalstvo ravja živahno delavnost.

BARCELONA, 6. aprila. AA. Posebni Reuterjev dopisnik pri štabu republikanskega poveljstva poroča, da republikanske čete se drže svoje postojanke v dolini reke Ebra severno od Tortose. Ko sem zjutraj prišel v republikansko poveljstvo, sem ugotovil, da so se republikanske čete umaknile samo za eno miljo. Dasi se pripravljajo na umik proti Tortosi, se republikanci trdovratno bore za vsako ped zemlje. Ko bo padla Tortosa, zveza med Barcelono in Valencijo še ne bo presekana, ker morajo nacionalisti zavzeti še Piuto ob ustju reke Ebra.

Koncentracijska vlada

Barcelona, 6. aprila. br. V zvezi s položajem na frontah je postala potreba po čim večji koncentraciji vseh sil. Zaradi tega je bila včeraj popoldne izvedena tudi presnova vlada. Ministrski predsednik Ne-

grin je prevzel ob enem tudi vojno ministrstvo, tako da je vrhovno vodstvo vojaške in civilne uprave združeno v njegovih rokah. Dosedanji vojni minister Prieto je ostal v vladi kot minister brez portfelja. Zunanji minister je zopet Del Vajo, notranji Paulino Gomez, kmetijski Uribe, pravosodni Gonzalez Penya, finančni minister Zaspe, prometni de los Rios, minister za javna dela Valeo, prosvetni minister Blanco. V vladi sta zastopani tudi obe delavski strokovni zvezi, tako da ima vlada značaj narodne koncentracije.

Slovaki odklanjajo politiko patra Hlinke

PRAGA, 6. aprila. d. Kakor je bilo že javljeno, je 13 izmed 16 članov izvršnega odbora slovaške ljudske stranke v Košicah izrazilo svoje nezadovoljstvo nad politiko strankinega vodstva v Bratislavi in Rožomberku. Odbor je sklenil z dvetretjinsko večino, da organizacija v Košicah izstopi iz Slovaške ljudske stranke ter vstopi v eno izmed vladnih strank.

Več ko polovica članov krajevne organizacije Slovaške ljudske stranke v Košicah je te dni podpisala tudi izjavo, ki pravi:

»Moramo se sramovati, ker je dosedanja naša stranka 24. marca 1938 sklenila, da osnuje enotno avtonomistično fronto, z onimi, ki so nekdo hoteli izstradati Slovaško ter jo socialno, nacionalno in gospodarsko zaslužiti. Z našimi zasluževalci od

nekdanj se ne moreta ustvariti blagor in sreča slovaškega naroda. Zato odklanjamo tako avtonomistično fronto in izjavljamo, da se nečemo pustiti zavesti pod mačbarske grofe. Obojamo najostreje izjavo poslanca Hlinke, ki jo je prečital v parlamentu posl. Tiso. Potrjujemo, da stojimo v celoti za vladno izjavo prvega slovaškega ministrskega predsednika dr. Hodže, ki smo jo sprejeli z velikim zadovoljstvom in veseljem. Zahvaljujemo se mu za nadlovo slovaške, češkoslovaške republiko priznavamo kot edino svojo domovino. Ne z Mačbari, pač pa s Čehi hočemo to državo zavarovati, izpopolniti in ohraniti. Stojimo na strani republike proti vsem, ki bi skušali ogroziti našo samostojnost, svobodo in demokracijo. Pri tem nam Bog pomaga!

Tokio grozi Moskvi z vojno?

Napetost med Japonsko in Rusijo vedno bolj narašča in oborožen spopad ni izključen

TOKIO, 6. aprila. br. Japonska vlada je vložila pri sovjetski vladi v Moskvi oster protest proti temu da Rusija vojaško podpira Kitajsko. Japonska vlada se sklicuje na to, da so Japonci že ponovno ujeli ruske letalce, ki so v službi Kitajske. Iz tega sklepa, da pošilja Rusija Kitajcem svoje vojaštvo in jih hujska k nadaljnjemu odporu proti Japonski. Sovjetska vlada je ta protest Moskve zavrnila z izjavo, da ji o kaki vojaški pomoči Kitajski ni ničesar znanega.

Japonska vlada se s tem odgovorom ne misli zadovoljiti. Za jutri je sklicana seja vlade in takoj za tem seja carskega glavnega stana. Na teh sejah bodo določili stališče, ki naj ga zavzame Japonska napram Rusiji. V poučenih krogih napovedujejo

važno izjavo japonske vlade, v kateri bo označila Rusijo za tihga zaveznika Kitajske in za rovarja proti varnosti Japonske. Zaradi tega bo japonska vlada napovedala tudi energične ukrepe proti Rusiji.

V diplomatskih krogih vidijo v tem prikrito grožnjo z vojno. Vsekakor smatrajo, da so postali odnosi med Tokiom in Moskvjo tako napeti, da presenečenja niso izključena. Japonci se zavedajo, da ne bodo mogli streti odpora Kitajcev, dokler stoji za njimi močnoga Rusija. Zato računajo s tem, da bo slej ali prej prišlo do konflikta z Rusijo. Ker je Japonska sedaj dobro oborožena in diplomatsko zavarovana, domnim je Rusija dokaj izolirana, smatrajo, da je sedaj najugodnejši trenutek, da obračunajo tudi z Moskvjo.

Ukinitev zgodovinskih mej v Rumuniji

S tem bo definitivno izvedeno zedinjenje

BUKAREŠTA, 6. aprila. br. V petek bo izšla uredba s katero bodo ukinjene vse zgodovinske meje posameznih rumunskih pokrajin in na ta način končno izvedeno zedinjenje Rumunije. To je tudi glavna naloga, ki si jo je zastavila nova rumunska vlada. Ta doredek bodo po vsej Rumuniji svačeno proslavili.

Ker bodo s tem končane glavne reforme, ki si jih je stavil v svojo nalogo novi režim, bo kralj Karol odšel na še dolgo napo-

vedani oficijelni obisk v London. Kakor znano, je bil ta obisk prvotno določen za začetek marca. Zaradi notranje politične krize in nejasnega položaja v Evropi pa je bil pozneje odločen za nedoločen čas. Sedaj se že po diplomatski poti dogovarjajo z Londonom, da določijo točen datum tega obiska. Kralj Karol namerava ostati v Londonu štiri dni in bo kot gost angleškega kralja nastanjen v kraljevem dvorcu.

Politični obzorik

Izven Jugoslavije ni življenja!

V članku »Slovanstvo nekdanj in danes« piše M. Š. v glasilu jugoslovske mladine: »Ideja slovanstva, odnosno zavest, da so Slovani eno, se je pojavila in postala močna le takrat, kadar se je nasprotje proti slovanstvu stopnjevalo. Tako je bilo v zgodovini v pretekli in polpretekli dobi. Če pogledamo, kako vlogo bi danes morala igrati slovanstva zavest in zavednost, bi morali priti do sklepa: nikoli v zgodovini ni bilo nujnejše, da bi se Slovani vsi brez izjeme, ne glede na svoj notranji državni položaj in na ureditev, združili v močno kulturno, gospodarsko in tudi politično koalicijo. Slovani smo in le kot tako stnenjimo in zavednim je možna bodočnost. Da, edino v slovanstvu usmeritvi je za nas rešitev. Bo pa kdo rekel: »Kje pa so dokazi za to?« Le odprite zgodovinske knjige in zasledujte dogodek! Stran za stranjo vam bo pričala, da je bil položaj vedno isti in se do danes v tisočletjih ni izpremenil. Videli pa bi kot žalosten zaključek tudi to, da se Slovani v tej dobi nismo ničesar naučili... Ze dvajset let se kregamo, kaj smo: smo li narodi ali plemena. Med temi našimi prepriji pa se pomikajo naše meje, stalno na jug. Vsaj ob tem dejstvu bi se morali iztrezniti vsi in stopiti v bran, da očuvamo to, kar je. To je, da smo nerazdružno združeni v Jugoslaviji. Če kaj, nas mora to zediniti in utrditi v nas tisto zavest, ki združuje vse, še tako nasprotno elemente v trdnosti in homogeno enoto, kadar jih preti nevarnost. Če je bil kdaj tak odločilni trenutek, je gotovo danes, zato je treba, da vsi odkrito izjavimo, da smo Jugoslovani in da za nas izven Jugoslavije ni rešitve...«

Minister prosvete za narodno edinstvo

Na shodu v Bački Palanci je govoril tudi minister prosvete Dimitrije Magarašević. V svojem govoru je med drugim poudarjal: »Naša notranja politika kaže tendenco popolne ureditve razmer ne glede na plemeno in vero. Temeljni cilj te naše politike je, da se očuva državno in narodno edinstvo. Ta temeljna državna misel ni nastala šele leta 1918. Nasprotno, na delu so bili za to idejo rodoljubi vseh stoletij. Leta 1918 pomenja oživotvorjenje te stoletja stare misli. Rovarjenje proti edinstvu je največji nacionalni greh. Mi bi bili v puseh vsej Evropi, ki bi nam lahko očitala, da smo se borili 500 let za osvobodbo in uedinjenje, sedaj pa se hočemo razdružiti in razcepiti. Temeljna zahteva je torej, da obstoja edinstvena in nedeljiva država Jugoslavija, potem šele pride na dnevni red vprašanje, kakšen naj bo sistem državne uprave...« Kaj poredko k tej kategoriji ni ugotoviti, da je rovarjenje proti narodnemu edinstvu največji nacionalni greh, naši sfanatizirani »slovenoborci«?

Njegov ponos

Mojster-umetnik Zlatko Baloković je na svojem jubilejnim koncertu v Beogradu slovesno izjavil, da je ponosen na to, da je Jugosloven. Zaradi te njegove izjave ga je ostro napadla klerikalna »Hrvatska straža«, očitalo mu, da je s tem izdal svoj hrvatski narod. Ta napad zavrača »Samouprav« in pravi: »Vsi veliki moži stoji visoko iznad povprečnosti in zato vidijo daleč v bodočnost. Baloković je govoril prav tako v Beogradu, kakor preje že večkrat v Ameriki. On je povsod poudarjal svoje jugoslovenstvo, dasi se je s tem silno zameril nekim Hrvatom.«

Organizacija

Jugosl. nacionalne stranke

Krajevna organizacija JNS za kolizejski okraj ima svoj redni letni občni zbor v četrtek 7. t. m. ob 20. v restavraciji »Zvezdice«. Poleg običajnih točk so na dnevnem redu poročila senatorja dr. Alberta Kramerja in narodnih poslancev Rajka Turka in Milana Mravljeta. — V petek 8. t. m. ob 20. je občni zbor sreske organizacije JNS za mesto Ljubljano v dvorani Kazine. Vstop je dovoljen samo proti izkaznici.

JNS v ljutomerskem srezu

V nedeljo 27. marca se je vršil pri Mali Nedelji dobro uspel občni zbor občinske organizacije JNS za Malo Nedeljo, ki mu je prisostvovalo nad 70 somišljenikov, med katerimi je bilo tudi lepo število omladincev. Poleg običajnih točk dnevnega reda je podal dalje poročilo domači narodni poslanec g. Avgust Lukačič, ki je obravnaval vsa najvažnejša politična in gospodarska vprašanja, ki so v zvezi z novim proračunskim letom, proračunskim zakonom ter davčno obremenitvijo davkoplačevalcev. Navzoči so sledili z velikim zanimanjem poslančevim izvajanjem ter ga z aplavzom nagradili za njegovo delo v narodni skupščini.

CURIH, 6. aprila. Beograd 10, Pariz 13.475, London 21.6475, New York 436, Bruselj 73.35, Milan 22.36, Amsterdam 241.45, Berlin 174.95, Danzig 50, Praga 15.21, Varšava 82.50.

EDINSTVENA PRILIKA ZA UČINKOVITO REKLAMA

BO JUBILEJNA ŠTEVILKA SLOVENSKEGA NARODA, KI IZIDE NA VELIKO SOBOTO 16. T. M. V ZELO POVEČANEM OBSEGU IN POMNOŽENI NAKLADI, KER BO TA ŠTEVILKA OBENEM VELIKONOČNA, BODO OGLASI V NJI TEM USPEŠNEJŠI. UPOŠTEVAJTE TO IN POHITITE Z OGLASI, KER JIH BOMO SPREJEMALI.

SAMO SE NEKAJ DNI.

Skrbi industrijcev in veletrgovcev

Predsednik Stane Vidmar o ovirah, ki zadržujejo zdrav razvoj našega gospodarstva

Ljubljana, 6. aprila. Na 12. rednem običnem zboru Društva industrijcev in veletrgovcev, ki je bil danes dopoldne, je predsednik g. Stane Vidmar poročal o ovirah, ki zadržujejo normalen razvoj našega gospodarstva. Obratun z lanskim letom, je poudaril predsednik, nas navdaja z resnimi skrbmi. Lani napovedane konjunkturalne nišmo mogli ugotoviti. V inozemstvu se je konjunktura pokazala zaradi oboroževanja in ogromnih javnih del, naše oboroževanje pa poživlja predvsem inozemsko industrijo, o javnih delih v večjem obsegu pa pri nas skoraj ni mogoče govoriti. Naš izvoz se po vsakem večjem zaletu ustavi pred železnimi vrati visokih klirinških saldo in uvoznih konjunktentov, čemur se pridružijo še birokratični predpisi in postopanje Narodne banke. Se vedno nismo tako daleč, da bi se pečali resno z vprašanjem našega izvoza. Industrijalci, ki so navezani na sirovine iz inozemstva, vedo marsikaj povedati o obupnih razmerah, s katerimi se borimo. Nestanovitnost političnih razmer gotovo ne pospešuje gospodarstva. Uredbo o likvidaciji kmečkih dolgov smo dovolj obravnavali in kritizirali. Še važnejše za nas je bila uredba o minimalnih mezdah, ki je izšla pač takšna, kakršne nismo hoteli. Brezobzirna ostra kontrola in strogo izvajanje odredb se mora izvesti v vsej državi, kakor danes že v Sloveniji. V teku leta smo dobili novo hudo socialno breme, to je starostno zavarovanje, ki je v bistvu nov način zbiranja ogromnih kapitalov, ki se bodo zopet po dobro znanem ključu sigurno ali nesigurno plasirali povsod drugod v večjem obsegu kot pa tam, kjer so bili zbrani in plačani. Sem odtodno pristajam premijskega kritja, ki je edino pravično in v današnjih časih edino pametno in upravičljivo. Med važnejše zadeve spada tudi uredba o ustanovitvi koordinacijskega odbora za trgovinsko politiko in reorganizacija Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine. Glede prizadevanja za zboljšanje položaja državnih nameščenecv moremo ugotoviti v glavnem

le dobro voljo Stanje državnega uradništva je katastrofalno in pomoč je nujna. Če bi se energično zamašili tajni kanali, po katerih uhajajo ogromni dobički tujih družb, ki izkoriščajo naša naravna bogastva, bi bilo več kot dovolj kritja za povisek uradniških plač. Ravno kar smo doživljali borbo tiskarjev proti centralizaciji. Podpis gospodarstvenega sporazuma med našo državo in Italijo koncem marca 1937. kaže na izboljšanje odnosov in pričakujemo ugodnih gospodarskih odnosov. Kaj prinese našemu gospodarstvu priključitev Avstrije k Nemčiji, bomo šele videli. Važen je bil lani energičen nastop našega tgovstva proti velebojagovnicam.

V zadnjem času opazujemo nekakšno ofenzivo tujega kapitala. Ne želimo, da bi zboljšanje odnosov s sosedi omogočilo nov naval tujega velekapitala v našo državo. Ostati hočemo svobodni in samostojni. Zamenjamo svoje pridelke in rude za industrijske proizvode, dokler nimamo lastne industrije. Nova industrija pa mora biti naša in narodna, tuje imamo že preveč. Kupna moč konsumentov je do skrajnosti oslabiljena. Davščine so vsako leto težje znosljive in vedno bolj kor plicirane. Prav nič ni čudno, če beži industrija v Beograd, kjer znašajo vse doklade skupaj nekaj nad 25%. Ravno tako je potrebno odpraviti nemogoče bariere občinskih trošarin. Ljubljana je obdana s trošarinskimi zidom, ki uničuje trgovino v mestu, onemogoča razvoj industrije in zadržuje rast mesta.

Predsednik je omenil še živahno delovanje društva in pojasnjeval tajnikovo poročilo glede informacijske, opominjalne in iztirjevalne službe, kakor tudi glede davčno informativne službe. Društvo ima okrog 300 članov, med katerimi so najuglednejše tvrdke v naši industriji in veletrgovini. Lani je vstopilo kot član tudi v konzorcij »Trgovskega lista«.

Tajniško poročilo je prečital tajnik g. Jernej Jelenič. Celotni promet društvene blagajne je znašal 6.451.000 din, to je okrog 1.000.000 din več kakor leta 1936.

KINO SLOGA — Tel. 27-30

DANES PREKRASNI FILM V PRIRODNIH BARVAH

ALAHOV VRT

V glavnih vlogah Marlene Dietrich in Charles Boyer. — Za lepoto tega filma je bilo navdušeno naše in tuje častopisje! Preskrbite si vstopnice že prej!

Samo 3 dni!

Križi in težave hišnih posestnikov

Njih društvo obstoja že 40 let, šteje 1584 članov, g. Ivan Frelih mu predseduje že 20 let

Ljubljana, 6. aprila. Včeraj popoldne so zborovali člani Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani. Imeli so svoj 39. občni zbor. Društvo je med najstarejšimi v državi in njegov predsednik g. Ivan Frelih opravič svoj funkciji že 21. leto ter je edini predsednik s tolikimi leti predsedovanja takemu društvu v Evropi. Občni zbor je otvoril s pozdravom vseh navzočih, kakor je tajnik g. Viktor Klarman prečital tajniško poročilo. Odboru se ni potekla funkcija doba, ker je izvoljen za dve leti. Društvo ima 1584 članov. Umrlo je 12 članov. Na glavni skupščini v Zagrebu so bili sprejeti vsi predlogi ljubljanskega društva. Pokrajinska zveza ima v dravski banovini 20 društev. Tajnik je omenil tudi vse številne intervencije društva pri raznih oblastvih in pozval vse hišne posestnike, naj se združijo s skupno organizacijo, da bodo uspehi v prihodnje še večji.

Sledilo je poročilo predsednika Freliha, s katerim je podrobno pojasnil tajniško poročilo. Predsednik je v glavnem izjavil. Glede državnih davkov se je društvu posrečilo s pomočjo spomenice doseči, da smo za l. 1938 vlagali nove davčne prijave za zgradarino. Pri tem nas je podpirala tudi finančna direkcija v Ljubljani.

Nepričakovano iznenadenje pa je bilo za nas, ko smo izvedeli, da je finančni minister vnesel v finančni zakon za leto 1938-39 poseben člen, da se za kritje obresti in amortizacije povisajo vsi državni davki za 10%, ali pa se uvede posebna davščina na direktno davke. Že za tekoče leto bo treba povisek plačati za 9 mesecev, tedaj 7 in pol odstotka. Prizadeti bodo tudi posetniki novih hiš, ker gre za povisek osnovne davka in ne za samoupravno doklado. Glede tega določila smo intervenirali v Beogradu.

S posebnim členom v finančnem zakonu je tudi določena posebna cerkvena določila, in sicer cerkvena določila, ki jo župnija lahko sama sklene in zahteva izterjanje po davčni upravi, in še posebna škofijska določila, katero mora potrditi finančni ministarstvo. Razen 10% povisila državnega

avka lahko dobimo še dve cerkveni določila, a »cerkvena konkurenca« bo ostala tudi še v veljavi. Paziti bomo morali na to, da se pri nas ne uvede cerkvena niti škofijska določila.

Nepričakovano je prišlo tudi 50% povisjanje vseh sodnih taks. Treba se bo izogibati vseh nesigurnih pravnih.

Glede 20 letne davčne olajšave za hišne posestnike iz inkorporiranih občin smo napravili pritožbo na upravno sodišče v Celju, ki se je postavilo na stališče, da je popolnoma nemogoče na podlagi sedanjih zakonov dovoliti 20 letno davčno olajšavo. Državni svet je v neki pravdi razsodil, da se mora od hiš, ki so zidane pred 1. januarjem 1929, plačati 3% zgradarina, v neki drugi pravdi pa je odločil, da se mora od takih hiš plačevati 6% zgradarina. Ker je Državni svet v enaki zadevi razsodil, da hišni posestniki, da se bodo morali davčne uprave pravilno ravnati.

Glede cestnega fonda, ki ga nameravajo ustanoviti, smo odločno na stališču, da tak fond ne sme biti urejen centralistično.

Banovinska določila znaša v Ljubljani 55%. Občine pa imajo že šolsko doklado, ki je l. 1936-37 znašala 26%, za leto 1938-39 pa je določena na 35%. Tako znaša celotna banovinska določila v občinah 90%. Vrbu tega imamo v Ljubljani 10% okrajno cestno doklado, v nekaterih okrajih pa znaša cestna določila celo do 25%. V nobeni drugi banovini nimajo okrajnih cestnih odborov in v nobeni drugi banovini ni cestnih dokladov. V drugih banovinah znašajo banovinske doklade kvečjemu od 10 do 25%. Naši banovini je finančno ministarstvo gladko dovolilo 35% banovinsko doklado in poleg tega še visoko šolsko doklado. Z intervencijami in interpelacijami smo dokazovali, da je naša banovina najtežje obremenjena in da bi morala dobiti večji državni delež. Dasiavno daje dravska banovina od povisjanega poslovnega davka nad 30 milijonov dinarjev, od skupnih banovinskih trošarin pa nad 20 milijonov dinarjev, dobiva od države iz postavke trošarin samo 5 milijonov 700 tisoč dinarjev in iz postavke poslovnega davka samo 2

milijona 900 tisoč din, tedaj skupaj 8 milijonov 600 tisoč dinarjev. Če bi država od teh skupnih dohodkov dala naši banovini vsaj polovico, bi se banovinske doklade lahko znižale za 20%, kar bi bilo v korist vsemu prebivalstvu. Glede teh vprašanj Zbornica za TOI ni sklicala ankete, zato ni bila sestavljena skupna spomenica in ne dosežena skupna intervencija v Beogradu. To akcijo bomo morali v bodoče voditi sami. Predsednik je nato poročal o popravilu ceste sv. Petra in omenil, da pritožbe glede te se do danes niso rešene, narkar je obnavljal novi občinski promet in občinske davščine.

Ugotovili smo, da so dohodki prometno proračunski za 2.600.000 din in prosili, da se avtonomna določila in občinske doklade na direktno davke primerno zniža. Pri mestni občini ni mogoče kaj več doseči, ker so hišni posestniki neslojni.

Dokazali bomo, da se vodarina nabira po najemini samo še v Ljubljani in v Mariboru, povsod drugod pa so na način pobiranja vodarine odpravili in ga nadomestili z edino pravičnim načinom pobiranja vodarine po posabi. V Mariboru bo treba doseči primerno znižanje občinskih doklad in naklad, narkar moramo doseči tako znižanje še v Ljubljani. V Mariboru znaša skupna obremenitev okrog 40%, v Ljubljani pa 37%. Občinam se nalagajo vedno nove agende, ki spadajo v državno področje in se jim nalagajo razni prispevki za državne ustanove. Te vsote gredo v Ljubljani že v znesek okrog 8 milijonov din. Zato je bila upravičena naša pritožba proti ustanovitvi mestne ženske gimnazije, ker je to težko breme za občino. Za srednje šole naj skrbita banovina in država.

Zelo obširno je nato predsednik poročal o poslovanju društvene pisarne, v kateri dobe člani vsa pojasnila in informacije zaostoj. Društvo je zahtevalo imenovanje svojih zastopnikov v davčni odbor. Z uspehom je vlagalo pritožbe proti neupravičnim predpismom stroškov za napravlo pločnikov. Pritožbi proti gostiščinski družbi ni vlagalo, ker je vedelo, da ne bo uspelo. Zaradi pretežkih stroškov je potrebna previdnost pri vlaganju pritožb na upravno sodišče v zadevi mestne občine. Hišni posestniki v Ljubljani naj se vsi združijo v skupno organizacijo, ki bo enotno postopala za interese vseh hišnih posestnikov. Posebne zbornice hišnih posestnikov društvo ni nikoli zahtevalo, ker je na vseh mednarodnih kongresih obveljalo stališče, da prisilne organizacije niso nikoli dobre, kakor niso dobri prisilni zakoni. Društvo je vložilo več spomenik glede znižanja obrestne mere, glede zadolžitve hišne posesti in podobno.

Predsednikovo poročilo so zborovalci vzeli na znanje s soglasnim odobranjem. Blagajnik Klarman je se poročal, da so znašali v preteklem poslovnem letu dohodki 73.000 din, izdatki pa 72.000 din. Novi proračun znaša okrog 73.000 din. Sprejet je bil predlog, naj ostane sedanja članarina še nadalje v veljavi, to je od 30 do 200 din.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 6. aprila

KAJ VSE KRADEJO

Iz skladišča trgovca Viktorja Jeločnika v Rožni dolini je nekdo ukradel ročni vrtni stroj, vreden 450 din. Tat je opravil svoj posel, ne da bi ga kdo opazil, dasi je skladišče tik hiše. V stanovanju Josipine Vertovškove v Ilirski ulici 12 se je splazil v ponedeljek neki brezposelnec in ji odnesel zlatelo zapesmo uro in verižico vredno okrog 500 din. Sonji Gostičević v Vodmatški ulici je bila ukradena črna ročna torbica z 290 din in raznimi ključi. Dalje je nekdo odnesel iz hleva T. Komotarja v Štepanji vasi zalogo starih vreč, lat Jakob Skrabarja. Policiji je bilo prijavljenih tudi več vlovov v podstrešja hiš v središču mesta, odkoder so odnesli tatovi več obleke in nekaj drugih predmetov. Francu Gregoričju je odpeljal tat iz veže hiše št. 4 Pred škofijo 1000 din vredno kolo znamke »Primavera«, Mavcu Francu pa je bilo odpeljano izpred šole v Bazoviški ulici 400 din vredno kolo znamke »Peugeot«.

VLOM V TRGOVINO NA BREZOVICI

Policijska uprava je prejela danes poročilo z Brezovice pri Ljubljani, da so bili tudi tam na delu vlomilci. Ponoči so vdrl v trgovino Valentina Zora, odkoder so odnesli za več tisočakov manufakturne in galanterijskega blaga. Ker jih ni nihče motil, so v trgovini temeljito gospodarili. Razmetali so vse blago s polic in ga raztrosili, v kolikor ga niso vzeli s seboj, po tleh, tako da so domači naleteči zjutraj na pravo razdejaje. Na Brezovico je odšel dopolne policijski organ s posom, ki bo skušal najti tudi prstne odtise vlomilcev.

ZASLEDOVANI CIGANI

V Podkraju pri Tomišlju so se oni dan pojavili cigani Hudoroviči, ki so imeli s seboj tudi otroke in žene ter štiri konje. Vsa ciganska družal se je popoldne ustavila pred gostilno Stanka Anzelica. Cigani so imeli precej denarja, ki so ga zapili. Pijani so se potem začeli prerekati najprej med seboj, narkar so narahuli še goste v gostilni. Naenkrat so cigani dvignili vprav hudorski vrišč in potegnili samokrese. Kakor nori so pričeli streljati v okna gostilne in so nevarno obstrleli sedežnega gosta Alojza Tehovnika. Potem so zbežali, a orožnikom z Iga se je posrečilo prijati vsaj kolovodjo Marka Hudoroviča. Njemu so zaplenili samokres, dve črni, skoraj novi obleki, srebreno uro z verižico in pa nekaj gotovine. Ostale cigane, ki so pobegnili najbrž proti Vrhniki, se zasledujejo.

O ciganski nadlogi poročajo tudi iz Bele Krynje. V hišo Ane Prešern v Praprotni pri Semiču se je splazil oni dan 28 letni cigan Karol Hudorovič, ki je že izmaknil iz omare 320 din, pa je v tistem trenutku stopila v sobo Prešernova, ki se je pogumno lotila mladega cigana in mu skušala iztrgati ukradeni denar. Cigan pa je pograbil motniko in udaril ženko na vso moč po glavi ter jo težko poškodoval. Hudorovič je potem pobegnil s plenom najbrže na Hrvatsko.

MLADA ROPARJA

NAPADLA UČITELJICI

V nedeljo sta bili napadeni učiteljici Nikica Bučarjeva in Elizabeta Bončinova, nameščeni na šoli v Tomišlju. Učiteljici sta

šli dopoldne na izprehod v okolico Tomišlja, kjer sta ju v gozdu počakala 16 letni Ivan B. in njegov tovariš Ivan P. Ko sta prišli mimo, sta se zagnala proti Bončinovi, ki je imela v roki torbico. Bučarjeva se je posrečilo uiti napadalca v vas, kjer je povedala o drznem napadu. Torbico sta mlada roparja zakopala, denar pa zapravila na lgu. Na prijavo napadenih učiteljic sta bila mlada roparja že naslednji dan izsledena, aretirana in izročena mladinske-mu sodišču v Ljubljani.

Mezdni sporazum med TPD in rudarji

Ljubljana, 6. aprila. Glede na znatno podražanje življenjskih potrebščin je delavstvo, zaposleno pri Trboveljski premogokopni družbi, sklenilo predložiti podjetju nove kolektivne pogodbe, ki naj bi ustrezale sedanjim razmeram. V zvezi s tem je bil nedavno sklican sestanek delegatov iz rudarskih revirjev v Delavski dom v Trbovljah, na katerem so rudarji in delavci formulirali svoje zahteve, ki so jih predložili TPD.

Včeraj popoldne so se pa v prostorih palače TPD v Ljubljani pričela pogajanja med zastopniki delavstva in družbo, na katerih je bil dosežen popoln sporazum. Na podlagi tega sporazuma je bilo sklenjeno, da se s 1. majem 1938 zopet uvedejo temeljne mezde iz leta 1929 in povisajo vsi akordi ter doklade za 6%. Ugodno je bilo tudi nekaterim manjšim zahtevam delavstva glede deputatov (za ženske) ter glede plačila po § 219 za primer bolezni. Na podlagi doseženih pogajanj je sestavljen prečiščeni tekst stare kolektivne pogodbe, ki stopi v veljavo s 1. majem in za eno leto neodpovedljiva po enem letu pa jo je mogoče odpovedati na 4 mesečni odpovedni rok. Poleg tega je družba dovolila tudi izredni prispevek, ki se giblje od 10 do 200 din na osebo in ki bo izplačan 17. aprila t. l.

Pogajanja je vodil za TPD generalni direktor g. Skubeč, za družbo in načelnik druge skupine rudarjev Pliveršek, navzoči so pa bili tudi rudarski glavni ing. Močnik, dr. Golja za Zvezo industrijcev, g. Julij Stanko za Delavsko zbornico ter zastopniki vseh treh strokovnih organizacij, Narodne strokovne zveze, Jugoslovenske strokovne zveze in Zveze rudarjev Jugoslavije.

Urejana so bila še nekatera druga sporna vprašanja, o nekaterih pa bodo razpravljali še danes in v petek.

KINO UNION, tel. 22-21

Ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Jetnik na dvoru Zenda

Ronald Colman — Madeleine Carroll
Film ogromnih stroškov. Napeta vsebina! Ljubezen, intrige in zapletljaj.

Starši, pazite na otroke!

Kranj, 6. aprila. Zlatopoljski otroci uživajo v primeri z mestnimi neomejeno svobodo gibanja v naravi. Polje, gozd in travnik, vsepovsod so doma. Vsi pa jo uberejo po vsakem parku navzdol proti Savi. Tudi včeraj dopoldne se jih je več napotilo tja. Igrali so se ob nabrežju Save. Naenkrat pa je 3-letni Saša Štravs porinil 5-letno Močnikovo Miciko, ki pa je za roko držala 4-letno Žepičevo Ivico, proti vodi in obe deklici sta štrbunknili v mrzlo, globoko Savo. Kakor po žudežu sta se prišli za kavlje, narkar je 6-letni Močnikov Janko obe izvlekel iz vode.

Otroci so se vsi tako prestrašili, da so jokali in niti domov se niso upali. To je bilo nevarno zlasti za obe dekletci, ki sta po neprovoljni kopeli imeli na sebi ledenomrzlo in mokro obleko, poleg tega je pa bilo še precej mrzlo in vetrovno vreme. Brez prehlajenja tej neizgovesti ne bosta ušli.

Stavka krojačev

Ljubljana, 6. aprila. Stavka ljubljanskih krojaških pomočnikov bo najbrž kmalu končana. Precej podjetij je pokazalo že včeraj pripravljenost za sklenitev kolektivne pogodbe, kar so podjetniki potrdili s svojimi podpisi. Odločitev bo padla že popoldne, a jo bo stavka trajala delj časa, ker je Inspekcija dela sklicala pogajanja med zastopniki Združenja krojačev in krojačih in Osrednjim društvom oblačilnih delavcev.

Včeraj so zastopniki delavstva nabrali podpise pri naslednjih podjetjih: A. Pavlin, damska konfekcija (I. kategorija, 7 din na uro). Tako je zdaj podpisana kolektivna pogodba za vsa podjetja v I. kategoriji, ker sta trdila »Elegance« in »Elite« podpisi pogodbo že lani. V I. kategoriji sta podpisali podjetji Souvan & Sever in J. Rojina. Podjetje Rojina je skusalo včeraj popoldne preklicati podpis. V II. kategoriji so podpisala naslednja podjetja: Fr. Avsič, J. Jaklič, Fr. Oblak, O. Janko, O. Tavčar in Fr. Tancig; v III. kategoriji: Iv. Kovič, A. Rus, V. Povše, Iv. Cerar, St. Puhar, V. Leban, A. Šimovec in J. Boc.

Pomočniki, ki jih stavka okrog 200, so smotni na sestanku sklenili, da bodo stavkali nadalje, dokler ne bodo pogodbe podpisala vsa podjetja.

K članku priloženem v včerajšnji številki, nam pošljite Združenje krojačev in sosednih obrtov naslednje pojasnilo: Krojaški pomočniki so prekinili delo v posameznih obratih v Ljubljani, ne da bi bili predhodno o prekinitev dela obvestili svoje delodajalce. To prekinitev dela smatrajo krojaški mojstri za nekaj samovoljen izstop od dela. Res je, da so se lani večkrat vršila v združenju krojačev, in končno tudi na mestnem poglavarstvu v Ljubljani, pogajanja med krojaškimi mojstri in pomočniki glede višjih mezd in kolektivne pogodbe. Pogajanja pa niso dovedla do uspeha, ker so bile zahteve pomočnikov nesprejemljive in bi recimo v I. razredu moral plačati mojster pomočnikom za izdelavo obleke okoli 300 na mezdah, v nižjih razredih pa le neznatno manj. S tem bi pa morali mojstri znatno zvišati cene kar je v sedanjih razmerah težko izvedljivo. Toliko cenjenemu obstojstvu v pojasnilo s prošnjo, da nekoliko potrpi glede svojih naročil, dokler se delavne razmere ne uredi.

Beleščica

KOLENDAR

Danes: Sreda, 6. aprila katol.: Sikst I.
DANAS NJE PRIREDITVE
Kino Matica: En dan smeja, matineja
Rose Marie ob 14.15
Kino Union: Jetnik na dvorcu Zenda
Kino Sloga: Alahov vrt
Splošno žensko društvo občni zbor ob 16.30 v društvenih prostorih na Rimski cesti 9.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Komotar, Vič — Tržaška cesta.

Jeseniške Kolašice so zborovale

Jesenice, 5. aprila

Kolašice na Jesenicah so nedavno zborovale pod predsedstvom predsednice Peruzzi Vide, ki je zborovanje otvorila z toplim pozdravnim nagovorom na vse navzoče. Osebito sta bili prisrčno pozdravljeni delegatki iz Ljubljane g. dr. Krivčeva in g. Angelca Gregoričeva, ki je podala lepo poročilo in bodrila Kolašice k nadaljnjemu delu. Poslana je bila brzojavka z udanostnimi pozdravi Nj. Vel. kraljici Mariji. Iz tajniškega poročila in poročil ostalih funkcionarj je bilo razvidno, da so Kolašice uspešno izpolnjevale svojo poizrtvalno dolžnost, saj imajo 296 rednih ter 12 ustanovnih članic. Na materinskem dnevu so obdarovale 48 revnih mater z vrednostjo po preko din 100.— ter na božičnici 100 otrok v isti vrednosti. Poleg tega je prejelo še 26 družin z mnogimi otroci večje družinske pakete in drva. Vzdrževalo so po 8—14 dni dve revni porodnici z živčnim in perilom. Vmes pa so povsod pomagale, kjer so siromaki rabili njihovo pomoč. Ob jubileju predsednice dvorne dame ge. Franje Tavčarjeve je postalo več obdornice slavje ter poklonilo primeren prispevek v fond za deklinski internat Franje Tavčarjeve v Ljubljani. Posebna pohvala in zahvala je bila izrečena vsemu jeseniškemu prebivalstvu za prispevke z željo, da jim bodi še na dalje tako naklonjeno.

V novem odboru so naslednje gospe in gospodične: predsednica ing. Peruzzičeva Vida, 1. podpredsednica Mušič Matilda, 2. podpreds. Wohlnz Darinka, predsednica nadzornega odbora dr. Obersnelova Stefani, 1. podpredsednica nad. od. Pihovec Ema, 2. podpreds. nad. od. Majar Marija, tajnica Čebulj Anica, 2. taj. Plajh Polka, blagajničarka Mesar Marija, 2. blagaj. Bertonec Elica, 3. blagaj. Cop Kati, namestnica: Plajh Pepca in Jesih Agica, gospodarka Mešček Sabinka, 2. gospod. Truhlar Marija, 3. gospod. ing. Bartenjeva Milica, 4. gospod. Cop Marija. Obdornice: Dr. Vovkova Ida, Šega Marija, ing. Petrovičeva Anka, Rostohar Marija, Zabkar Justina, dr. Martičeva Justina.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 6. aprila: Gospoda Glembojevi. Red A.
Četrtek, 7. aprila: Pokojnik. Red Četrtek.
Petek, 8. aprila Ob 15. uri: Sneguljica.
Mladinska predstava po globoko znanih cenah od 10 din navzdol.
Sobota, 9. aprila: Škimoj. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.
Nedelja, 10. aprila: Rožice rože. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

★
Synekova drama »Nočna služba«, katere premiera bo 12. t. m., obravnava avtomobilsko nesrečo, katere žrtev je umrla na poskodbah. Dejanje se godi v glavnem v redakciji časopisa. Konflikt nastane, ker hoče priobčiti urednik popolno resnico o nesreči, ki jo je zagrešilo nekaj članov najvišje družbe, ki se boje posledice ter skušajo preprečiti javni škandal. Delo bo zrežiral Bratko Kreft.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 6. aprila: Jakobinec. Red Sreda. Goštuje Marjan Rus

★
Ljubljanska opera bo od 7. t. m. do vstevši torka 12. t. m. zaprta, ker se bo udeležil operni orkester slavnostnih koncertov vseh treh Filharmonij naše države v Beogradu.

Iz Celja

— Ukinitve toka. Kranjske deželne elektrarne bodo zaradi popravila na omrežju v nedeljo 10. t. m. od 7.30 do 15.30 ukinitle dobavo toka za Celje in okolico.
— Nesreča. Ko je šel 30-letni dninar Vinco Dobovčnik z Dobrne v nedeljo zvečer čez nek brv, mu je spodrsnilo. Dobovčnik je padel z brvi v jarek in si zlomil desno roko v komoleni. Zdravi se v celjski bolnici.
— V celjski bolnici sta umrli v ponedeljek 68-letna preužitkarica Neža Kozoletova iz Sevě pri Laškem in dveletni dninarjev sinček Alojz Valand iz Poljan.

Iz Trbovelj

— Prevoz pošte. Do 1. aprila se je vršil prevoz pošte za oba tukajšnja urada s konjsko vprego, radi katere je bilo mnogo kritike. Sedaj pa je poštna uprava oddala prevoz pošte od kolodvora do obeh uradov zopet avtobusnemu podjetju, kar je pač najbolj pametno in tudi koristno za brezhibno in hitro odpravo pošte. Poštna uprava bi morala že lani oddati prevoz pošte avtobusnim podjetjem, pa bi se izognila kritiki, ki se je pogosto čula v javnosti radi nesodobnosti in zastarelega načina prevažanja pošte. Tukajšnji pošti donosata toliko dohodkov, da pri oddaji pošte pač ne more igrati odločilne vloge nekaj tisoč dinarjev, v svojo škodo pa avtobusni podjetniki prevoza tudi ne morejo prevzeti.

— Slana. V ponedeljek zjutraj je tudi v naši dolini padla precej huda slana, ki je napravila zlasti na zgodnjem sadju, t. i. marelicah, breskvah, češnjah i dr. ki je bilo že vse v bujnem cvetju, znatno škodo. Ker sneg z naših planin še ni docela izginil, je še vedno nevarnost, da nastopi mraz in uniči še ono sadje, ki je radi toploty zadnjih dni začelo že poganjati in brsteti.

— Koncert. Tukajšnje delavsko pevsko društvo »Zarja« priredi prihodnjo nedeljo koncert. Zbor, ki ga vodi g. Dolničar, tvorijo sami delavci.

Lep dar: Zgodbe brez groze

NEPREKIDNO ZADNJKRAT OB 14.15
MATINEJA VELIKEGA PEVSKEGA SLAGERJA
ROSE MARIE!
KINO MATICA
DIN 3.50 - 6.50

DNEVNE VESTI

— Naše naročnike ponovno opozarjamo, da bomo vsem tistim, ki do sobote ne bodo poravnali svojih zastankov na naročnin, v ponedeljek list ustavili. Vse dolžnike prosimo, da svoje obveznosti takoj izpolnijo, ker sicer ne bodo niti naknadno mogli dobiti naše jubilejne številke.

— Poštai minister Cvrkč v Sloveniji. Da vi se je pripeljal z beograjskim brzovlakom v Slovenijo poštai minister g. Cvrkč, ki se je ustavil v Topolšici. Minister bo ostal en dan ali pa dva v Sloveniji.

— Proslava treznosti. Zveza mladine v Beogradu je sklenila sporazumno z jugoslovensko Zvezo treznosti v Zagrebu prirediti letošnjo proslavo treznosti v naši državi od 5. do 15. maja. Abstinence organizacije bodo prejele ob tem času poljubna predavanja in širile protialkoholne knjige, brošure in letake. Tako bodo opozorile široko javnost na cilje in pomen treznostnega pokreta. Posebna pozornost bo posvečena mladini.

— Belgijski rezervni oficirji v Jugoslaviji. Po lanskem obisku belgijskih bojnikov v Beogradu, Dubrovniku in drugih mestih naše države ter delegacij Zdrženja jugoslovenskih rezervnih oficirjev v Belgiji letos v februarju se pripravljajo prihod belgijskih rezervnih oficirjev v Jugoslavijo. 11. aprila se pripeljejo v Beograd, naslednjega dne pa posetijo Oplenac.

— Za Veliko noč avtoizlet v Graz. Trst in Benetke! Prijave sprejema izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, telefon 26-45. Vhod iz Prešernove ulice.

— Naši notranji državni dolgi. V začetku proračunskega leta 1937/38 so znašali državni dolgi po izdanih obveznicah 5.625.921.400 din. Od tega na 7% investicijsko posojilo od leta 1921. 475.300.400 din, na 4% agrarne obveznice 11.547.000 na 2½% vojno škodo 4.075.289.000, na 6% begliške obveznice 465.611.000, na 6% dalmatinski agrar 168.577.000 na 4% severni agrar iz leta 1934. 47.597.000, in na 5% posojilo za javna dela 282.000.000. V letu 1937/38 je bilo amortiziranih 117.790.700 din. 1. aprila 1938. je bilo po 7% investicijskem posojilu državnih dolgov 472.484.300 din po 4% agrarnih obveznicah 109.167.100 din, po 2½% vojni škodi 4.002.665.000 din.

— Monopolski dohodki. V februarju so znašali monopolski dohodki 20.787.165 din manj, nego je bilo predvideno v proračunu. Samo petrolej je vrgel 2.173.670 din več nego je bilo določeno v proračunu. Tobak je vrgel 13.383.828 din manj, sol 6.242.630 din, vžgalice 682.000, cigaretni papir 1 milijon 008.434, razni dohodki pa 1.470.272 din. Od 1. aprila 1937. do 28. februarja 1938. je vrgel tobak 1.364.084.708.72 din, sol 255.462.092.31 din, petrolej 121.155.572 din, cigaretni papir 64.462.372.28 din, vžgalice 75.191.702.10 din, razni dohodki 26 milijonov 339.238.70 din. V proračunu je bilo predvideno za to razdobje 1.816.205.600 din, tako da je znašal prebitok 90.890.086.11 din.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list k. banske uprave dravske banovine« št. 28 z dne 6. t. m. objavlja uredbu o postavljanju in izbiranju izvedencev za cenitve napremnin, o njih nagrajanju in o postopku pri cenitvah, novo avtentično tolmačenje uredb o likvidaciji kmetijskih dolgov, avtentično tolmačenje uredb o kmetijskih zbornicah in konvencio o ureditvi vzajemne pomoči pri obravnavanju postopka v civilnih in trgovskih stvarih med kraljevino Jugoslavijo in Veliko Britanijo; razširitev na Novo Zelandijo.

— Uvedba brzojavne in telefonske službe pri pošti Sorica. Dne 1. aprila t. l. je bila pri pošti Sorica uvedena brzojavna in telefonska služba.

— »Zvončekova četrt« (velikonočna) številka je izšla s pestro, zanimivo vsebino in lepih ilustracij. Novi naročniki lahko dobe še vse letošnje številke. Starši, vzgojitelji, naročite »Zvonček« za svoje otroke, rodoljubi, darujte »Zvončekove skladi« »Zvonček« se naroča v Ljubljani, Krakovski nasip št. 22, ali v Učiteljski tiskarni.

— Izlete za Veliko noč priredi Zveza za turistični promet v Sloveniji v dneih 16., 17., 18., 19. in 20. aprila v Trst, Gorico, Reko, Benetke in Milano na veličastnem. Prijave in spored pri Putniku v Ljubljani, Kranju in na Jesenicah.

— Kao se zavarujete proti slani? V aprilu je vedno velika nevarnost slane, ki jo pa lahko preprečimo. Najbolje je, če v jutrnih urah med 3. in 5. uro, ko začne zmrzovati, na raznih krajih zanetimo ogenj, ki nanj polagamo mokro seno, listje in razne odpadke, da se močno kadi. Dim znižuje temperaturo in povzroča meglo, ki nas obvaruje slane. Vrtinariji in sadjarji, upoštevajte ta nasvet, da obvarujete cvetlice in sadno drevje.

— Viktor P. Koseze nad Ljubljano. — Borza dela v Ljubljani sprejme 4 pleskarje in 4 čarje, strojnika, soboslikarja, vajenca, 2 hlapca, 2 krojača, žagarja, gaterista, 3 mizarje, pekarskega pomočnika, čevljarja, pletilca, 2 vrtinaria, kolarja, kovača, 2 mehanikarja za kolesa, elektromehaničarja in 2 kuharja za češko kuhinjo.

— Dalmatinski ribiči so slabo špekulirali. Zaradi slabe prodaje nasoljenih rib v inozemstvo, je ostalo dalmatinskim ribičem mnogo rib. Samo v srednjem Primorju imajo okrog 70 vagonov neprodanih nasoljenih sardel. Ribiči so bili dvignili cene ribic na 6 din in ker so bile predrage, so naši Grki in Italijani ribe kupili raje v Alžiru, kjer so jih plačali po 2 do 2,50 din kg.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo precej stalno vreme, čež dan nekoliko topleje. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu in Beogradu 13, v Mariboru in Zagrebu 12, v Ljubljani 11,8, v Sarajevu 11. Davi je kazal barometer v Ljubljani 767, temperatura je znašala 3,4.

— Samomor mladih zaljublencev. V Skopju se je odigrala v ponedeljek popoldne pretrpetljiva ljubavna tragedija. Sporazumno sta šla v smrt na periferiji mesta 20 letni Todor Todorović in njegova 15 letna izvoljenka Elizabeta Marti-

ni. Todor je vzel doma lovsko puško in odšel na sestanek s svojo izvoljenko. Svojo mater je postal k sorodnikom pod prevezo, da se kmalu vrne. Na periferiji mesta je fant ustrelil dekleta in sebe. Zaljubljenca nista imela dovolj trdne vere v življenje in moči, da bi prenesla ločitev. Fant bi bil morda moral oditi k vojakom.

— Žrtve avtomobilske nesreče. Včeraj zjutraj se je pripetila blizu Dugega Sela na Hrvatskem težka avtomobilska nesreča. Krojač Tomica Haler se je peljal proti Dugemu selu v službo, v katerem je bil tudi 15-letni sin cestarja Stjepan Turčić. Na ovinku se je pa pokvaril volan, avto se je prevrnil in pokopal pod seboj vso družbo. Haler je bil težko ranjen. Turčić je pa oblezel pod avtomobilom mrtev.

— Tri zdrave sinčke rodila. Siromašne mu kmetu Avdi Hrv v bosanski vasi Carve Vode je rodila žena tri zdrave sinčke. Sosedje prinašajo otrokom darila.

Iz Ljubljane

— Ij V znamenju krače... Mesarske stojnice na živilskem trgu in izložbe delikatesnih trgovin so že izredno dobro založene z gnatjo in kratami. Cene prasičjega mesa so letos nekoliko višje kakor lani. Na živilskem trgu se že začena velikonočna konjunktura, vendar se ni posebnega povpraševanja po gnatji in drugih velikonočnih dobrotah. Gnat je na mesarskih stojnicah po 20 do 24 din kg. Drugo suho prasičje meso je nekoliko cenejše, in sicer od 16 din naprej. Danes je bilo zopet izredno mnogo napredaj semenskega krompirja, in sicer okrog 80 v. z. Prodajali so ga precej drago, po dinarju do 1,10 kg. Izpod dinarja kg, ga je bilo le nekaj slatkega.

— Ij Preprečevanje izgradov ob politiku rekrutov. Na osnovi členov 66 in 67 zakona o notranji upravi se radi preprečenja pijančevanja in izgradov po rekrutih ob času vpeljave v kadroško službo izdaja sledeča naredba: 1. V času, ko prihajajo v Ljubljano vpoklicani rekruti, je imetnikom gostilničarskih, kavarnskih in sličnih obratov prepovedano vsako točenje in prodajanje alkoholnih pijač rekrutom in njihovim spremljevalcem. 2. Vsakomur je prepovedano v tem času, pod kakršnimkoli imenom prodajati rekrutom in njihovim spremljevalcem alkoholne pijače, jih za nje kupovati ali nositi. 3. Rekrutom in spremljevalcem ni dovoljeno nositi s seboj alkoholnih pijač. 4. Prestopki te naredbe se bodo kaznovali po čl. 69 zakona o notranji upravi z globo od 10 do 500 din, oziroma ob neplačilu globe v odrednem roku z zaporom 1 do 10 dni ter odvzemom alkoholnih pijač, ki bi jih nosili s seboj naborniki ali njihovi spremljevalci. 5. Ta naredba stopi v veljavo dne 1. 4. 1938 in velja do 10. 4. 1938.

— Ij Sekcija podmladka pri dravskem banovinskem odboru društva Rdečega križa opozarja cenjene starše in ljubitelje mladine, da ji poklonijo svojo pažnjo in se udeležijo akademije, ki bo prihodnjo nedeljo ob 10.30 popoldne v veliki filharmonični dvorani. Vstopnice, in sicer sedeži po din 8.—, 5.— in 3.— din ter stojlišča po din 2.— se dobe v knjigarni Glasbene Matice in pol ure pred začetkom akademije pri blagajni pred dvorano.

— Ij Sestanek pol. preganjancev bo danes v sredo 6. t. m. ob 20.30 v vogalni sobi restavracije Zvezde. Na sestanku se bodo dobila pravila in prijave pole.

— Ij Občni zbor kolizejske JNS v Ljubljani. Redni občni zbor krajevne organizacije JNS za kolizejski okraj v Ljubljani, bo v sredo 7. t. m. ob 20. uri v restavraciji »Zvezda«. Odbor.

— Ij Odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov pri sekciji JUU v Ljubljani, sporoča svojim članom, da se smučarski tečaj ne bo vršil.

— Ij Mlada ubežnika. V Kamnik se je oni dan pripeljal z vlakom iz Ljubljane 10-letni Ivan Jamnik, doma baže iz Škofje Loke. Deček se je potikal po mestu in okolici, dokler niso postali pozorni nanj otroci, ki so ga oddali v svrhu ugotovitve pristojnosti v mestno sirotišnico. Jamnik pa je čez nekaj dni iz sirotišnice pobegnil, preje pa je ukradel več ključev in ročno torbico, last Marije Jenkove iz Potoka. Od doma je neznan kam potegnil tudi 12-letni dijak Branko Klančar, stanujoč v Rožni ulici 41.

— Ij Dve nesreči. Včeraj so prepeljali v bolnico 38-letno ženo skladišničarja drž. železnice Amalijo Radetičev, stanujoč v Jančigajevi ulici 129. Na cesti pred hišo jo je podrl neki motociklist, da je padla in si zlomila desno nogo. — V Medvedovi ulici v Siki pa je padla s kolesa 22-letna prodajalka Anica Brenkova in si zlomila levo ključnico. Poleg tega se je obično poškodovala tudi po obrazu in po životu.

Iz Maribora

— Nove velikonočne razglednice. Mariborska podružnica Branibora je založila okusne velikonočne razglednice. Slika predstavlja koroški velikosobotni narodni običaj. Prepriti smo, da bodo ljudje radi segali po teh lepih razglednicah, ki so po 1 din na prodaj v knjigarnah in trafikah. Vse knjigarnice, trgovine in trafike, ki želijo razglednice kupiti oziroma vzeti v komisijo, prosimo, da se blagovnjico čimprej obrniti na naslov: Branibor-podružnica Maribor in da pri tem navedejo višino provizije. Kupujte, podpirajte domačo umetnost in naša narodnoobrambna stremeljenja!

— Načrti Gornje Radgone. Tujski promet v Gornji Radgoni se zelo lepo razvija. Za čim uspešnejši napredki blaginje trga so potrebna še naslednja najnujnejša dela: planiranje prostora za tržnico med carinarico in hišo Konrada Sprangera, nadalje namestitve ribnikov na Sp. Grisu, prestavitve plastike pri Zamudovi hiši na pročelje hiše Martina Ritonje, nadalje zasiditev parka pri carinarici, udobnejša ureditev prostora pri letnem kopališču ter namestitve mreže za volbal in postavitev klopi ob obrežni poti pri Mu-

ri in vzdolž celega trga. Za realizacijo teh del je občina v Gornji Radgoni votirala vsoto 10.000 dinarjev.

— Nemško plebiscitno zborovanje. V ponedeljek zvečer je se vršilo v Gambrovi dvorani plebiscitno zborovanje avstrijskih in nemških državljancev, živčih v Mariboru. Zborovanje je bilo zelo dobro obiskano in je bilo navzočih preko 400 avstrijskih in nemških državljancev, pred dvorano na ulici pa je bila velika množica radovalcev. Na plebiscitnem zborovanju je govoril generalni konzul in vodja NSDAP Franc Neuhäuser.

— Gledališče za Veliko noč. Mariborska drama studija za velikonočno premiero »Slehernikar«, opera pa Smetanovo opero »Dalibor«.

— Rdeči petelin. Sredi noči je pri posestniku Alojzu Hrenu v Zg. Ložnici pri Slov. Bistrici, pričela goreti hiša. Ogenj se je z veliko naglico razširil tudi na gospodarsko poslopje in oboje do tal upepeli. Požar je povzročil okoli 30.000 dinarjev škode.

— Obrtniško gibanje. V preteklem mesecu je mariborska obrtna oblast na novo izdala 6 obrtnih pravic, zbirala pa 4 v zadnjih mesecih moremo beležiti razveseljivo vest, da je število zbranih obrtnih pravic vedno manjše od nanovo izdanih.

— Novo postajno poslopje v Gornji Radgoni. Proračun za gradnjo novega postajnega poslopja v obseju, Gornji Radgoni je predviden na 750.000 din in to samo za postajno poslopje brez skladišča in ostalih del. Poslopje bodo zgradili na onem mestu, kjer stoji še vedno lesena baraka. V novi zgradbi bodo vs. potrebni prostori za postajni urad, pisarniški lokali carinarice, obmejne veterinarja, v nadstropju pa stanovanja. Načrt stavbe predvideva približno enako zgradbo kot postaja v Ptuj in bo tako v okras naši severni meji napram sedanjim novim sosedom iz rajna.

Iz Ptuja

— Visoke davčine. Na uradni deski mestne občine je nabit razglas o pobiranju mestnih davščin in taksi, ki jih je finančni minister odobril s proračunom za leto 1938/39. Pobirala se bo 50% občinska doličala k vsem državnim neposrednim davkom. Ravno tako se bodo pobirale mestne takse na vse mogoče predmete, kakor tudi davščina na vozila. Poleg vseh teh davščin in taksi pa je izdan tudi še poseben pravilnik in tarifa o uvoznini. Zelo običuten je letos najemniški dinar, ki se bo pobiral pri najemninah do 200 din mesečno po 4% in pri najemninah od 200 din dalje po 10%, oziroma tudi celo 12% od velikih stanovanj in od strank, ki imajo malo družinskih članov. Vprašamo samo, kdo je zopet najnujnejši prizadej pri plačevanju najemniškega dinarja? Mar ne javni namesteneec, ki mora od svoje skromne plače plačevati drago najemnino za stanovanje gospodaru in pa visoko davščino mestni občini, pa ima ravno ta namesteneec najmanj zastopnikov v občinskem svetu. Kdo izmed teh namestencev plača najemniko izpod 200 din? Prav nihče in mora tako odšteti mestni občini pri najemninah 300 din, kar 30 din mesečno več na najemninah. Vsakomur bi se ta davščina morala omiliti in bi naj znašala največ 6% in to za vse enako.

— Kontrola na ribjem trgu. V zadnjem času se je pojavljalo na našem trgu vedno več rib iz tujakinih vod, kar je vzbudilo pri tržnem nadzorstvu posebno pozornost, ki je zato uvedlo strogo kontrolo nad prodajalci. Izkazalo se je, da večina ni upravičena do prodaje, ker se niso mogli izkazati z ribolovno pravico. Ovađenih je bilo več oseb.

— Prihodnja javna občinska seja bo v petek 8. t. m. na dnevnem redu je med drugim tudi nabava novega škroplilnega avtomobila.

— Kontrola na ribjem trgu. V zadnjem času se je pojavljalo na našem trgu vedno več rib iz tujakinih vod, kar je vzbudilo pri tržnem nadzorstvu posebno pozornost, ki je zato uvedlo strogo kontrolo nad prodajalci. Izkazalo se je, da večina ni upravičena do prodaje, ker se niso mogli izkazati z ribolovno pravico. Ovađenih je bilo več oseb.

— Prihodnja javna občinska seja bo v petek 8. t. m. na dnevnem redu je med drugim tudi nabava novega škroplilnega avtomobila.

— Kontrola na ribjem trgu. V zadnjem času se je pojavljalo na našem trgu vedno več rib iz tujakinih vod, kar je vzbudilo pri tržnem nadzorstvu posebno pozornost, ki je zato uvedlo strogo kontrolo nad prodajalci. Izkazalo se je, da večina ni upravičena do prodaje, ker se niso mogli izkazati z ribolovno pravico. Ovađenih je bilo več oseb.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Preklic, izjave beseda Din 1.—, davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

Več krojaških pomočnikov se sprejme. — Pojasnila daje Združenje krojačev, krojačic in sorodnih obrtov v Ljubljani, Sv. Petra nasip 19. 980

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Dve ali štirisočno stanovanje s pritlikami in vrtom oddam s 1. majem na Izanski c. 18. 974

RAZNO

Najmanjši znesek 8 Din

Beseda 50 par. davek posebej.

POMLADNE NOVOSTI

vseh oblačil, sport, kamgarn, obleke, pumparice, perilo itd. najceneje

PRESKER
Sv. Petra cesta 14

50 PAR ENTLANJE

azuriranje, vezenje zaves, perila, monogramov, gumbic. Velika zaloga perja po 675 din, »Julijana«, Gospodarska cesta 12.

DVA PAVILJONA

Unionske pivovarne oddajo za pomladanski in jesenski velesejem. — Informacije v uradu velesejma. 973

KLISEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA V PETRA NASIP 23

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

Otroške, fantovske in moške obleke kupite najceneje pri

TIVAR OBLEKE

Jerman Martin, Sv. Petra c. 26. 26. R.

ZVONČEK TERPENTIN

5 din. Zajamčeno čisto jedrnat milo. Vodnikov trg — stolfa. 955

MED

50 kg najfinejšega cvetličnega prodam. Cena po dogovoru. — Sater, Stara vas 15, p. Brežice. 979

SIGUREN USPEH!

Inserirajte

V

„SLOV. NARODU“

— Nezgoda. 9letni posestnikov sin Ojnik Franc iz Dornave je nabijal pri streljanju možnar, pri čemer pa je prišlo do eksplozije in je dobil težke poškodbe na levi roki, Zdravi se v bolnici.

Z Jesenic

— Sokolsko društvo Jesenice, priredi drevi ob 20. v dvorani kina »Radia« predavanje z vzočnim filmom »Češkoslovaška v vojni in miru«. O nastanku in stremiljenju CSR bo predaval g. inž. Stanislav Miňovský, konzul CSR v Ljubljani. Razlago k filmskim slikam bo podal g. dr. Egon Stare, predsednik JČ lige v Ljubljani. Predavanje ima namen, da prikaže borbo bratskega slovenskega naroda za svojo narodno osvoboditev in njegovo življenje v osvobodjeni domovini. Predavanje priredi Sokolsko društvo za srujoco se JČ ligo na Jesenicah. Vstopnine ni!

Iz Kranja

— Oseba vest. Snoči je odpotoval v Beograd župan g. Karel Česenj zaradi ureditve nekaterih važnih občinskih vprašanj.

Hotel STARA POŠTA, Kranj bo na veliki petek nudil vse vrste svežih morskih rib. — Cenj. naročila sprejema do petka 8. aprila zvečer.

— Zločin brezvestne matere. Včeraj zjutraj so našli na cesti, ki vodi od novega mostu čez Kokro v Čirčice, 3 do 4 mesece star embrio. Zadeva je bila prijavljena orožnikom, vendar bo storilko težko najti.

— Avtobusni izlet v Maribor. V nedeljo igra SK Kranj zopet na tujih tleh prvenstveno tekmo. V Mariboru se bo pomeril z SK železničarjem. Ob tej priliki namestava SK Kranj prirediti za svoje navijače

PRESENETLJIVA NOVA IZNAJDBA PUDRA!

Način »vetrenja na zraku« napravi puder desetkrat finejši.

Lepota, ki je VIĐETI PRIRODNA in ne »umetna«

Puder za lice, napravljen po senzacionalnem novem načinu. Puder je tako lahek, da plava po zraku. Tak je nov »na zraku prevetreni« puder Tokalon. Puder je nevreden na lice. Ne daje videza olepšavanja ali izumetnicenja, temveč videz naravne lepote. V njem ni zrnatih grudic, ki bi zamašile znojnice ter povzročile nastanek zaječalcev in peg. In tako fin je »na zraku prevetreni« puder Tokalon, da se obdrži na koži 8 ur. Konec je blestenja nosa in mastne kože. Neprstan pudranje ni več potrebno. Niti dež, veter ali potenje ne more pokvariti sveže polti, ki jo daje ta puder. Vzemite še danes »na zraku prevetreni« puder Tokalon, da dobi Vaša lepota nov čar. Ako niste naravnost navdušeni, se Vam denar vrne.

Volonterji tudi med profesorji?

Z uvedbo volonterjev na srednjih šolah bi dobili nov, vsestransko škodljiv sistem

Ljubljana, 6. aprila

Naša javnost je že nekoliko poučena, da je pri nas nezaposlenih mnogo mladih profesorjev, ki po večini živijo v izredno slabih socialnih razmerah in nestrpnost pričakujejo zaposlitev — že več let. Nezaposlenost med našimi intelektualci je eden najresnejših socialnih pojavov našega časa ter zahteva posebno pozornost.

Potrebo je pa tudi opozarjati na nekatere poskuse, kako bi odpravili nezaposlenost med profesorjskimi kandidati, saj se javnost mora zanimati za prosvetno politiko. Nedvomno bi bila najboljša rešitev — in druge rešitve tudi ni —, da profesorjski kandidati dobe redne službe na šolah, za kar so pripravljeni dolga leta in kar je njihov življenjski smoter. Po statističnih podatkih je na srednjih šolah v državi mnogo premalo učnih moči in vsi mladi profesorji bi lahko prišli do kruha, ne da bi se zaradi tega proračun prosvetnega ministrstva znatno povečal.

Toda že lani ob proračunski razpravi so začeli prodirati v javnost glasovi o originalni zamisli, kako bi zaposlili profesorjske kandidate; sprožen je bil predlog, da bi jih zaposlili na srednjih šolah kot volonterje, podobno kakor zaposlujejo medicince v bolnicah. Predlog je naletel na odličen odpor ne le pri profesorjskih kandidatih, temveč tudi pri profesorjih-organizaciji »Šola in dom« in v vsej javnosti. Kljub temu je prišel predlog o volonterjih letos zopet v razpravo in med amandmaji finančnega zakona smo čitali, da so razširili § 69 zakona o srednjih šolah z naslednjim dodatkom:

»Minister prosvete more v srednjih šolah nameščati suplente volonterje, in sicer največ po pet v eni šoli, brez pravice do prejemkov. Suplent volonter mora ostati v tej službi največ tri leta. Službena doba volonterjev se upošteva za pokojnino, napredovanje in kot pripravljala služba, ko suplent volonter stopi v državno službo iste stroke. Ako bodo suplenti volonterji zaposleni več kakor 6 ur tedensko, se jim lahko za čezurno delo določi honorar na uro, kakor honorarjem profesorjem srednjih šol, in prejemali ga bodo iz postavke za honorarne profesorje srednjih šol.«

Nepoučenim ljudem bi se morda predlog zdel umesten, kdor pa vsaj nekoliko pozna razmere, lahko sprevidi, da bi uvedba volonterjev na srednjih šolah pomenila veliko nesrečo za našo šolstvo in da bi silno prizadela nezaposlene intelektualce, ki itak že dovolj trpe.

Odpor proti uvedbi volonterjev na srednjih šolah se je zbudil v javnosti predvsem zaradi tega, ker bi bil s to uvedbo ustvarjen nov, vsestransko škodljiv sistem; službena mesta, ki bi jih morali zavzeti profesorji, bi zavzeli suplenti volonterji in s tem bi bila odpravljena potreba po nameščanju rednih profesorjev. Mladi ljudje, ki so se šolali skoraj dve desetletji, bi imeli še manj izgledov, da bodo končno prišli do kruha in ne mogli bi se niti več tolažiti, da bo kdaj konec stradanja. Kdor bi ne hotel poučevati tri leta zastoj, bi imel še manj izgledov od volonterjev, da bo dobil službo, zato bi bil v resnici prisiljen delati tlako.

Pri tem moramo predvsem upoštevati, da bi za profesorjske kandidate uvedba volonterstva pomenila prav za prav podaljšanje učne dobe za 3 leta; profesorjski kandidati, ki ne živijo v bližini srednjih šol, bi morali živeti bedno življenje kmečkih študentov v mestih, a volonterji bi lahko postali le, če bi jim bilo sploh mogoče prestrašiti tri leta v mestu. Skromne honorarje bi prejeli le, če bi poučevali na teden več kakor je predpisano (po predpisih bi lahko zaslužili v najboljšem primeru na teden le 160 din), zato bi se morali preživljati kakor bi se vedeli in znali. Suplent pa mora tudi kupovati knjige, a kako jih naj kupuje, če si ne more vselej kupiti niti poštenega kosa kruha!

Volonterji bi lažje postali profesorjski kandidati, ki živijo v mestu, kakor se tudi lažje šolajo. Vendar bi z uvedbo volonterstva ne bila odpravljena niti nezaposlenost med meščanskimi profesorjskimi kandidati. Tako bi jih bilo n. pr. v Ljubljani zaposlenih 20, med tem ko je vseh nezaposlenih okrog 60. Po treh letih bi bilo nezaposlenih zopet drugih profesorjskih kandidatov najmanj 60. Preden bi se vsi zvrstili, bi minilo morda celo desetletje. Mnogi že zdaj čakajo na službo po več let. Če računamo, da so stari le po 25 let — mnogi so že starejši — in če k tem letom prištejemo 15 let čakanja na službo (n. pr. več let čakanja, da pridejo na vrsto kot volonter, 3 leta volonterjske službe in še čakanje po volonterjski službi) bodo profesorjski kandidati stari 40 let, ko bodo dobili redno službo, seveda če pojde vse po sreči.

Zato je pač razumljivo nerazpoloženje proti uvedbi volonterstva, ko so že zdaj mnogi mladi šolani ljudje obupani ter razočarani nad življenjem. Njihova usoda ne sme zanimati le posameznikov, temveč splošnost, saj je treba rešiti zelo pomembno socialno pa tudi prosvetno vprašanje.

Velikonočne zbirke knjig Vodnikove družbe

Ljubljana, 6. aprila

Prihajajo svetlejši in veselejši pomladni dnevi. Knjiga, ki nam je bila doslej prijateljica in svetlovalka ob dolgih zimskih večerih, nas bo poosele sprenjalala v prirodo, v gozdove, na poletniški oddih. Knjiga je, in ostane spremljevalka kulturnega človeka. Nudimo vam možnost, da se preskrbite s cenenimi knjigami. Vodnikova družba je izbrala iz svojih zalog knjige, ki utegnejo zanimati slehernega prijatelja dobrega čtiva. Vemo, da je med čitatelji knjig žal še vedno mnogo tistih, ki niso člani Vodnikove družbe in ki bi hoteli imeti v svoji knjižnici nene izbrane izjave.

Knjige, ki jih še imamo v zalogi, smo razdelili v enajst skupin; vsaka skupina šteje pet knjig Razvrščene so po sorodni snovi in po drugih podobnih vidikih. Naročnik lahko poljubno izbira ne samo med skupinami, marveč tudi med posameznimi knjigami in si tako sestavi svojo skupino po pet ali deset knjig.

Skupine po pet knjig oddajamo, dokler traja zaloga, za 20 (dvajset) dinarjev brez poštne, s poštino 25 din. Deset knjig stane 40, s poštino 50 din. Kdor želi imeti vezane knjige, doplača za vezavo za vsako posamezno knjigo 8 din. Naše knjige so torej izredno cene, zato segaite pridno po zbirkah Vodnikove družbe! Naročajte se na naslov: Vodnikova družba, Ljubljana, Knaflejeva ulica 5. Denar nakažite v naprej, po pošti polnočnik, ki jo kupite za 25 par pri vsakem poštnem uradu ter jo izpolnite s točnim naslovom: Vodnikova družba, Ljubljana, Štev. 14.520. Za knjige, ki so v seznamu označene zvezane v platno, je treba doplačati 8 din.

I. Vladimir Levstik: Pravica kladi, Vladimir Levstik: Dejanje, F. Govekar: Olga,

Fr. Bevk: Zerjavi, I. Sorli: Petdeset odstotkov.

II. J. Kozak: Beli mecesen, Iv. Potrč: Sin, O. Šest: Enaintrideset in eden, Fr. Bevk: Zerjavi, Fr. Bevk: Srebrniki.

III. I. Lah: Signumov maščevanje, I. Wašketova: Vražje dekle (samo v platno vezane), P. Brežnik: Temna zvezda, M. Muc: Skozi Sibirijo I., M. Muc: Skozi Sibirijo II.

IV. V. Bitenc: Sončne pege, Vlad. Levstik: Pravica kladi, Fr. Roš: Zvesta četa, M. Muc: Skozi Sibirijo I. (samo v platno vezane), M. Muc: Skozi Sibirijo II.

V. O. Šest: Enaintrideset in eden, Daneš: Za vozom boginje Talije, Ravljen: Pot k mrtvim bataljonom, M. Muc: Skozi Sibirijo I. (samo v platno vezane), M. Muc: Skozi Sibirijo II.

VI. M. Pupa: Od pastirja do izumitelja I., M. Pupa: Od pastirja do izumitelja II., Iz tajnosti prirode, Brežnik: Temna zvezda, J. Kozak: Beli mecesen.

VII. Podraž: Strle peruti, Fr. Bevk: Srebrniki, Matičič: Moč zemlje, Matičič: Na mrtvi straži, Ivan Albreht: Zarečani.

VIII. Ravljen: Tulipani, Fr. Bevk: Zerjavi, Daneš: Za vozom boginje Talije, Vlad. Levstik: Dejanje, I. Lah: Vodniki in preroki.

IX. Brežnik: Temna zvezda, V. Bitenc: Zlati čevlji, Lupša: V džunglah belega slona (samo v platno vezane), Ravljen: Pot k mrtvim bataljonom, I. Lah: Vodniki in preroki.

X. Pupa: Od pastirja do izumitelja I., Pupa: Od pastirja do izumitelja II., I. Lah: Vodniki in preroki, Ravljen: Pot k mrtvim bataljonom, O. Šest: Enaintrideset in eden.

XI. Fr. Govekar: Olga, Podraž: Strle peruti, I. Sorli: Petdeset odstotkov, Levstik: Dejanje, I. Lah: Vodniki in preroki.

Newton in njegov psiček

Slavni fizik in svetovalc sir Isaac Newton se je odlikoval tudi z izredno mirnim značajem in rahlostnostjo ne samo do ljudi, temveč tudi do živali. Jeze in razburjenja ni poznal, mir in preudarnost sta mu bila prirojena. Zelo rad je imel svojega psička, ki mu je dal ime »Demantek«. Psiček je bil vedno pri svojem gospodarju, če je bil le doma. V učenjarkovem kabinetu je tudi spal in ni se ganil od njega, dokler je Newton bedel. Zlezel je na svojo posteljico šele, ko je Newton odšel spat. Drugače je pa begal za svojim gospodarjem, kamorkoli se je doma ganil. Le nekoč je opustil to svojo navado, čemur se je Newton čudil, toda za psička se ni več zmenil. Ostrmel je pa, ko se je vrnil.

Sveča na njegovi mizi je bila prevrnjena, kup rokopisov, plod napornega znanstvenega dela, je bil v plamenih, drugi spisi so pa ležali razmetani in raztrgani po tleh. Za Newtona je pomenilo to v njegovi visoki starosti nenadomestljivo izgubo, saj je bil vložil v svoje spise več let napornega dela, a psiček mu jih je bil umiril. Pa tudi ta velika nesreča ga ni spravila iz ravnotežja. Ko je stopil v kabinet sluga, je ostimel nad mirnim Newtonovimi besedami: »Demantek, Demantek! Če bi le slutil, koliko izgubo si mi povzročil, bi ti ne bilo prišlo na misel igrati se z neprevlečljivimi papirji. Ta čas je bil ostal od gorečih rokopisov na mizi samo kupček papirja, ki ga je sluga pospravil stari učenjak je pa držal prestrašene psička v naročju in ga mirno božal, kakor da se ni nič zgodilo.

Zopet nagec sredi Pariza

Oni dan smo poročali, da se je pojavil na Elizejskih poljih v Parizu nagec, češ, da je bog pijancev Bakh. Nekaj dni pozneje pa je našla policija na bregu Seine zgodaj zjutraj drugega nagec. V roki je držal samo raztrgano srajco. Stražniki so ga seveda brž zavili v svoje plašče, zaprli v avto in odpeljali na stražnico. Tam je povedal, da je vso noč prekrakal. Zjutraj je pa hotel na kratkem izprehodu pregneti mačka. Poslovil se je od svojih prijateljev, toda komaj je napravil nekaj korakov po bregu Seine, so ga napadli štirje mladeniči, ki so ga do nagega slekli in ga tako poslali na izprehod.

Policija mu ni hotela verjeti, toda kmalu je zapel telefon in izkazalo se je, da je govoril fant resnico. Ribiči so bili namreč našli na bregu Seine raztrgano moško obleko. Mislili so, da gre za zločin, da so roparji umorili in vrgli njegovo truplo v reko, obleko pa pustili na bregu. Redarji so se takoj odpeljali k Seini, kjer so ugotovili, da gre res za obleko pijanega ponočnjaka in da so se pošalili z njim njegovi tovariši. V žepih so namreč našli denarnico in v nji precej denarja. Zato so nagec izpustili.

SKOTSKI BRIVEC

Škotski brivec je sprejemal vajuca in dejal mu je:

— Plačal ti bom poleti manj, nego pozimi, ker je manj dela.

— Saj se vendar ljudje poleti večkrat strižejo kakor pozimi, je ugovarjal vajenec.

— Da, toda poleti ti ne bo treba gostom pomagati obeti suknje.

Ni vedela, da je tat in ropar

Dekletu je ukradel 10.000 din in jih zapravil v Zagrebu

Ljubljana, 6. aprila

Natakarica Rozi je trepetala močno razburjena, ko je predsednik kazenskega senata s. o. s. g. Fran Kovač zasliševal njeno bivšega zaročenca Josipa Guzelja, ločenega mlekarja. Ukradel ji je torbico, v kateri je imela ves svoj prihranek nad 10.000 din, žensko zapestno uro in nekaj listin.

Obtoženec je priznal, da je ukradel dekle. Delal se je zelo skesanega. Naredil je v splošnem dober vtis. Zdelo se je na prvi pogled, da ga je pač polomil, kakor ga polomi ob priliki vsakdo v življenju. Izjavil je, da hoče povedati vsa po resnici, da oboje še ni povedal, zakaj je svojo zaročenko ukradel. Ni imel slabega namena, hotel se je polastiti le nekake pisma, katerega je Rozi, pisal, ko mu je povedala, da njuno razmerje ni ostalo brez posledice. Tistega dne je spal pri Rozi, zgodaj pa je odšel — z njeno torbico. Mislil je, da je pismo v torbici in je bil presenečen, ko pisma ni našel v torbici, pač pa tisočake in stotake. Torbico z uro in legitimacijo je odnesel v neko mlekarino na Resjevi cesti in naročil, naj vse dobro shranijo, češ, da je vse to našel. Takoj nato je našel avtomobil in se odpeljal v Kranj, od tod pa naravnost v Zagreb, kjer je v dobru 14 dneh zapravil vse denar. Še dolgo je pustil v gostilnah in prenočiščih. Mislil je teden, pa ni nihče prišel po torbico v mlekarino, zato jo je lastnica mlekarne izročila policiji.

Policija je tedaj že imela ovadbo in je že poslala tiralko za obtoženecem. Aretirali so ga v neki vasi pri Zagrebu. Orožniki so sporočili sodniji, da je Guzelj zapravil denar v družbi »dvejošure«, s katerimi se je vozil v avtomobilu v Zagreb in okolico.

Natakarica Rozi je bila zaslišana in je izpovedala, da je obtoženec dobro vedel, kje ima denar. Ihtela je in se opravičevala, da ni vedela, da je obtoženec tat in ropar. Po vsem, kar je povedala, je bilo lahko sklepati, da se je skušal obtoženec pokazati lepšega kakor je v resnici. Na diani je bilo, da je imel namen okraستي svoje dekle in da je celo prežal na ugodno priliko. O njegovem slabem namenu smo bili prepričani že bolj trdno, ko je predsednik prečital kazenski list. Mož je bil obsojen že devetkrat na hude kazni. Kot 20 leten fant je v družbi izvršil roparski napad na neko žensko in bil obsojen pred poroto na 3 leta težke ječe. Po prestani kazni je sleparil in kradel in bil obsojen na 15 mesecev in na 18 mesecev robije.

Amalie Earhardtova živa?

Zagonetni svetlobni signali z otoka Gerguelen — Obeta se velika senzacija

Kapitan nekega parnika je sporočil po radiu iz New Amsterdama, da daje nekdo z otoka Gerguelen signal KHAQA. Kapitan je signal prestregel, ko je bila njegova ladja 6 milj oddaljena od otoka, ki je navadno zastrt v meglo in skoraj nedostopen. Kapitan Laughlin ni mogel doseči otoka. Signal je pa sporočil najbližji radijski postaj v New Amsterdamu, kakor mu nalaga dolžnost. Seveda pa ni niti slutil, da bo vzbudila ta vest zanimanje po vsem svetu.

Signal KHAQA je namreč signal letala »Letoč laboratorij«, last Amalie Earhardtove, ki je lani v začetku junija na svojem poletju brez sledu izgnila. Če je kapitan Laughlin v redu prestregel signal, gre za edinstven primer v zgodovini letalstva.

Amalie Earhardtova je krenila lani 19.

Medtem je preстал še šest manjših kazni. Natakarica Rozi je prisegla, da je vse resnica, kar je izpovedala. Državni tožilec dr. Pompe je zahteval strogo kazn. Senat je zločinu prisodil 3 leta robije. Državljanske pravice izgubi za 5 let. Kazni obsojenec ni sprejel, zdelo se mu je prehuda. Pridrži si je rok za premisek, najbrž se bo premislil tako, da bo kazen sprejel.

SEDMI VOZ PREMOGA SO UKRADLI

Lani novembra meseca je ljubljanska gluho-nemica dobila vagon premoega. Najela je prevoznika, ki je poslal dva delavca z vozom in konji na kolodvor. Delavci so šest voz premoega v redu speljali v gluho-nemnico, pri sedmem in zadnjem vozu pa jim je prišlo na misel, da bi se lahko s tujim blagom okoristili. Ta voz premoega so enostavno prodali neki gostilničarki na Ambroževem trgu in denar obdržali zase, oziroma ga razdelili med seboj. Gostilničarka seveda ni vedela, da je premoega ukraden. Ukradeni premoega je pomagal razkladati tudi delavec Franc Jeran. Njegovi pajdasi so bili zaradi te tatvine že obsojeni, včeraj je prišel še Jeran na vrsto. Fant je nevaren pretepač in izjavlja. Pred meseci se je z nekim delavcem sprl v gostilni zaradi svoje ljubice. Izjavljal je, da Jeran ni vrgel v obraz kozarec in mu izbil desno oko.

Jeran je trdil, da ni vedel, da je bil premoega ukraden. Dokazno gradivo se ni skladalo s to trditvijo. Fant je dobro vedel, čegav je bil premoega. Obtožnica ga je se dolžila, da je ogrožal gostilničarja Dovča z Valharjeve ceste. Gostilničar je branil neko žensko, katero je Jeran v gostilni napadel. Gostilničar je imel srečo, da ga ni zadela steklenica, katero je Jeran vrgel proti njemu. Dve priči sta izpovedali, da je vrgel steklenico Jeran, ena priča pa je trdila, da je steklenico vrgel neki Vavtar. Jeran je namreč zanikal krivdo glede tega očitka. Iz Ljubljane je bil izgnan, pa se je kljub temu vrnil v mesto. Obtoženec se je zagovarjal, da je moral priti v Ljubljano po zdravniško pomoč zaradi izbičnega očesa. Senat ga je spoznal za krivega glede tatvine premoega, glede izgreda v Dovčevi gostilni in glede povratka v Ljubljano. Prisodilji so mu 4 mesece strogega zapor. Dne 23. t. m. bo Jeran že na svobodi, ker so mu vsteli preiskovalni zapor od 23. decembra lani.

Iz Ljutomera

Uspela proslava materinskega dne. Sokolska četa pri Mali Nedelji je proslavila 27. marca na zelo lep način materinski dan v sokolski dvorani. Proslavi so prisostvovali mnogi domačini iz bližnje in daljne okolice, kar dokazuje, da se je Sokol pri Mali Nedelji ukoreninil v okolice vasi. Pri proslavi so se nam tokrat predstavili naši sokolci in sokolice, ki so zaigrali pravilno igro »Desetnik in sirotica«, v režiji marljive s. Slaviče Senčarje. Društvo in našim malčkom na lepi proslavi čestitam, zlasti če upoštevamo, da so se tudi tokrat pojavili nam znani ljudje, ki so razvijali proti proslavi svojo znano proti akcijo.

ROLF FREMONT:

Svet v razvalinah

Pustolovski roman

Podkurili ste naši družbi temeljito in da ni bilo vaše iskrenosti, s katero ste me pravočasno opozorili na svoje načrte, bi bila predla nam in našemu »Marsu« trda.

Rad bi Vas videl v tem trenutku, dragi Lytton. Lahko si živo predočim vaše občutke in misli. Morda me ob čitanju tega priznanja obsojate. Nerač bi, da bi se tako zgodilo brez kratkega pojasnila, zakaj sem zapustil prapor, kateremu bi moral služiti. Vzrok je bil kaj enostaven.

Odpor proti nesrečnemu pretiravanju zakona, čigar kršitev velja zdaj že za zaslugo, ne pa za zločin, bo nastal prej ali slej — dobro si zapomnite moje besede.

Bil sem dolga leta gotovo vesten, da govorilo se je celo, da sem vzoren uradnik. Poznal sem samo interese države. Z dušo in telesom sem živel za svojo dolžnost in službo.

Razočaranje je prišlo nekega dne, ko sem se preprčal, da so tudi naši zakonodajalci, torej tisti, ki smo njihovo voljo, proglašeno za voljo naroda, mi uradniki izpolnjevali, da so tudi oni prvi, ki tepajo zakon, ker se smatrajo bodisi za vzvišene nad njim ali pa za izvezte iz njegove strogosti.

Videl sem, kako se pehajo naši puritanski sena-

112

torji za steklenicami alkoholnih pijač bolj kakor kdorkoli drugi, spoznal sem, kako si skrivaj kaj radi privoščijo užitek potem pa govore o njegovi škodljivosti za domovino in narod na dolgo in široko v govorih, polnih fraz in bedastih trditvev katerim sami nikoli niso verjeli.

Farmarji se ogrevajo za prepoved alkoholnih pijač, pri tem pa z vso verno branijo svojo pravico pridelovati mošt in vino, kajti to je v skladu z njihovimi žepi. Pojdite od hiše do hiše in našli boste najmanj dva milijona destilacijskih aparatov, večina pri ljudeh, ki najbolj pobožno zavijajo oči, kadar opazujejo blagodejne posledice prohibicije.

Ljudje pijejo petrolej, metilalkohol in kolinsko vodo, destilirajo denaturiran špirit iz državnih prodajal, da ga po pet dolarjev liter prodajajo za pitje, kar znaša do pet milijard dolarjev letnega prometa.

A naše delo?

Priznajte sami, da sloni na nabolj umazanih sredstvih — na laži, vohunstvu, grožnjah in zvijačah. To komedijanstvo mi je odprlo oči. Pristudila se mi je služba. Spoznal sem, da služim stvari, ki ne zasluži, da bi ji žrtvoval vse svoje moči, razum in pogum. Ta čas, ko smo mi izpostavljali svoja življenja nevarnosti, so se tisti, ki smo morali izpolnjevati njihova povelja, bahali s tihotapstvom alkoholnih pijač in se smejali kot najboljsemu dovptu, če se je komu posrečilo speljati nas na led.

Mislite si k temu še občutke, ki so me obhajali vedno, kadar sem pri polni zavesti izpolnjene dolžnosti pričakoval vsaj besedico priznanja, pa sem

bil namestu tega dosledno počaščen samo z malenkostnimi očitki. In iz čigavih ust? Iz ust modrijanov, sedetič za zeleno mizo in brskajočih po predpisih in navodilih samo zato, da bi našli kaj, s čimer bi podrejenemu dokazali, da so oni edini, katerim je bog razsvetlil možgane s svojo milostjo. Kakšne neumnosti so se pri tem porodile v teh glavah, o tem zdaj nočem govoriti. Sicer boste pa sami doživeli to.

Morda mi boste ugovarjali, da je prinesla prepoved alkoholnih pijač pri nas nazadovanje zločinstva in da torej vsaj ta okolnost odtehta vse druge? Ne varajte se. Da olajšam svojo vest, sem skrbno preučil tudi te podatke in glej: res je, da statistična krivulja zločinstva ne pada, temveč nasprotno, dviga se. Izvolite se sami prepričati o tem, potem pa iščite vzrok tega pojava.

• Skratka: vsa ta služba se mi je zagnusila, ker sem pogledal pod njeno krinko in od tistega trenutka sem se odločil za drugačen način delovanja.

Morda se bo nekoč pripetilo isto tudi vam — potem se boste pa gotovo spomnili mene. Nočem vas dalje utrujati. Menda sem napisal dovolj in zdaj hočem samo še zaključiti zadnjo prošnjo: Ne povejte niti besedice iz tega pisma centralnemu inspektoratu, ki mu istočasno pošiljam izjavo, da izstopam iz državne službe. Če bi prišla resnica na dan, bi trpel ugled vsega stanu, a to ni potrebno. Zadoštuje, da odhajam. — Zakaj in kam, to nikogar ne briga.

Mar nimam prav? Gotovo boste to tudi sami priznali in čim sedete na moje mesto — po vašem zad-

njem uspehu se bo to nedvomno zgodilo — boste lahko segli po energičnih ukrepih, da se v bodoče ne bo več zgodilo kaj takega.

Če bi pa morda tudi vam kdaj šinile v glavo podobne misli, kakor meni takrat, ko so se mi odprle oči, bo zadostovalo, če pošljete z mojim naslovom v London pošto ležečo XXVII. kratko pismo. Na pošti bom zdaj pa zdaj vprašal. V tem primeru bi vas priporočil — naslednikom naše družbe.

Morda vas ta moj predlog žali. Sprožil sem ga pa, ker poznam življenje in ker mislim na bodočnost.

Z leti se boste gotovo spametovali tudi vi, kakor sem se jaz.

Boriti se s svojim bližnjim na življenje in smrt samo zato, ker pije, to je višek človeške neumnosti. To je nauk, ki sem vam ga hotel dati na vašo daljno uradno pot. Razmišljajte o njem čim pogosteje.

Bodite zdravi in dočakajte uspehe tako ali drugače — kakor jih zaslužite.

Vaš Harris.

»Pripisano! Čeprav zaupam vašemu spominu, vendar prijateljsko pripominjam, da sva obljubila ubogemu Hobbsu odpustiti njegovo pismo. Zdjah lahko to storiti, mož je namreč mrtev.«

Lytton je odložil pismo in se zamislil. Čeprav se je v začetku jezil, čeprav je obsojal tako Harrisovo ravnanje kakor tudi ciničen način kršitve službene dolžnosti, vendar se mu je vedno bolj zdelo, da inspektorjeve besede niso tako daleč od resnice, kakor je mislil prvi hip.